

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Για τον συγγραφέα η λογοτεχνική ανάλυση αποτελεί δημιουργική τέχνη που του επιτρέπει να διεισδύσει στο κείμενο και να το οικειοποιηθεί. Από τα εφηβικά χρόνια, προσπαθούσε να διαβάσει όσο περισσότερο μπορούσε. Τώρα πλέον διαβάζει, απολαμβάνει την ανάγνωση, μέσα από την οποία βιώνει τρυφερότητα, σιγουριά, και μια έμμεση επικοινωνία με τους συγγραφείς. Ο συγγραφέας διαπιστώνει ότι η θεραπευτική και μεταμορφωτική δύναμη της λογοτεχνίας παραμένει αναλλοίωτη και ανεπηρέαστη από εξωτερικές συνθήκες.

72 λέξεις

B1

A. Λάθος

«η προσωπική ανάγνωση απαιτεί συνήθως μια εσωτερική απομόνωση και όχι να σου επιβάλλεται εξωτερικά». (α' παράγραφος)

B. Λάθος

«Για εμένα, που το διάβασμα ήταν μια καθημερινότητα, εξακολουθεί να παραμένει, αλλά οι περιστάσεις το καθιστούν ακόμα πιο αδέσμευτο» (γ' παράγραφος)

Γ. Λάθος

«Σ' έχω γράψει στην καρδιά μου», «είναι γραμμένο στη μνήμη μου», στα οποία η χρήση του «γράφειν» είναι μεταφορική.

Δ. Λάθος

«Μέσα στην Ιστορία του κόσμου, οι φημισμένοι, οι άξιοι, οι μεγάλοι ήρωες. Μέσα στην Ιστορία των Επιστημών, οι σπουδαίοι. Μέσα στην Ιστορία της Εκκλησίας, οι άγιοι. Μέσα στην Ιστορία των Γραμμάτων, οι αυθεντικοί συγγραφείς. Όλοι αυτοί, καθένας με τον τρόπο του, γράφουν» (γ' παράγραφος)

Ε. Σωστό

«Και να η θαυματουργή ίαση της λογοτεχνίας. Τέτοια κείμενα έρχονται και γιατρεύουν την ψυχή», «Τα λογοτεχνικά αντισώματα θα μεταμορφώνουν τις ψυχές μας και θα μας σπλίζουν με κουράγιο» (Κείμενο 1), «Ίσως γιατί το γράφειν αποτελεί την έσχατη, ακραία παρηγοριά» (Κείμενο 2).

B2

α) Ο σκοπός του συγγραφέα του Κειμένου 1 είναι να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη για τα οφέλη της λογοτεχνικής ανάγνωσης. Για να επιτύχει τον σκοπό του αξιοποιεί τόσο τις δυνατότητες των σημείων στίξης όσο τη δύναμη των σχημάτων λόγου.

Δύο σημεία στίξης που συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση είναι:

1. Η χρήση του **θαυμαστικού** στη φράση «τι ειρωνεία!» με το οποίο ο συγγραφέας εκφράζει τα συναισθήματά του για το γεγονός ότι στην εφηβεία του «έκλεβε» χρόνο για να διαβάσει και τώρα προσπαθεί να διεκδικήσει και να κερδίσει διάσπαρτες ώρες για να διαβάσει έστω και λίγο (6^η παράγραφος).
2. Η χρήση του **κόμματος** (ασύνδετο σχήμα) στο απόσπασμα «Γιατί η λογοτεχνία είναι αμόλυντη, κανένας ιός δεν θα τη μεταλλάξει, θα είναι πάντα

εκεί και τα λογοτεχνικά αντισώματα θα μεταμορφώνουν τις ψυχές μας και θα μας σπλίζουν με κουράγιο» με τη χρήση του οποίου ο συγγραφέας επιδιώκει να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη για τον λυτρωτικό και θεραπευτικό ρόλο της ανάγνωσης (7^η παράγραφος) παρουσιάζοντας πολλές πτυχές του θέματος.

* Άλλη επιλογή σημείων στίξης είναι η διπλή παύλα (στ' παραγρ) και τα εισαγωγικά (β' παραγρ)

Δύο σχήματα λόγου που στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση είναι:

1. Η μεταφορά «χάνομαι μέσα στο κείμενο» με την οποία ο συγγραφέας περιγράφει πώς αισθάνεται διαβάζοντας ένα βιβλίο (4^η παράγραφος).
2. Η προσωποποίηση στην πρόταση «Τέτοια κείμενα έρχονται και γιατρέυουν την ψυχή» που αναδεικνύει τον θεραπευτικό ρόλο της ποίησης (7^η παράγραφος).

β) Το επικοινωνιακό αποτέλεσμα που επιτυγχάνεται με τη χρήση του ερωτήματος είναι η πρόκληση του ενδιαφέροντος και ο προβληματισμός του αναγνώστη σχετικά με τα κίνητρα που ωθούν τον άνθρωπο παρά τον εφήμερο χαρακτήρα της ανθρώπινης ζωής. Παράλληλα, με το ερώτημα αυτό διαφαίνεται η σκέψη του συγγραφέα, ο οποίος υποστηρίζει στη συνέχεια ότι το «γράφειν» αποτελεί καταφύγιο και παρηγοριά για τον άνθρωπο. Τέλος, αίρεται η μονοτονία και εξασφαλίζεται υφολογική ποικιλία.

B3

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι ο άνθρωπος μέσω της γραφής κερδίζει τη μάχη με τον χρόνο. Άνθρωποι απλοί, καθημερινοί αλλά και άνθρωποι των γραμμάτων γράφουν τη σκέψη τους και την διατηρούν μέσα στο χρόνο. Το «γράφειν» καταργεί τον χωροχρόνο και ο άνθρωπος νικά τη θνητότητά του, κληροδοτώντας στις επόμενες γενιές όλα όσα επινόησε και δημιούργησε. Με τον τρόπο αυτό ο άνθρωπος βγαίνει νικητής, αφού αφήνει το πνευματικό και ηθικό του στίγμα. Καταφέρνει να επικοινωνήσει με όλες τις επόμενες γενιές και να κρατήσει έναν «ανοιχτό» διάλογο μαζί τους»

Γ1. Το θέμα του ποιήματος σχετίζεται με τον πολυδιάστατο ρόλο που έχει η ποίηση στη ζωή μας. Ο Τίτος Πατρίκιος σχεδόν σε κάθε στίχο περιγράφει τι μπορεί η ποίηση να προσφέρει. Μπορεί να προβληματίσει, να συμβάλει στην απόκτηση αυτογνωσίας και ετερογνωσίας, να δώσει απαντήσεις σε υπαρξιακά ερωτήματα, να ξεσκεπάσει τα «κακώς κείμενα», να προβληματίσει. Η προσφορά της ποίησης αισθητοποιείται με τη φράση «για πράγματα...», η οποία κάθε φορά που επαναλαμβάνεται τονίζει ένα ακόμα θετικό στοιχείο της ποίησης. Συγχρόνως, η απουσία ισχυρών σημείων στίξης προδίδει ένταση στον λόγο δείχνοντας, έτσι, πόσο καταλυτικός είναι ο ρόλος της ποίησης στη ζωή μας. Τέλος, το β' ενικό πρόσωπο καθιστά το ύφος άμεσο και προσωπικό («Εσύ που αναρωτιέσαι», «για πράγματα που έλεγες δεν θα συμβούν ποτέ»), διαμορφώνοντας κλίμα επικοινωνίας ανάμεσα στο ποιητικό υποκείμενο και στον αποδέκτη. Με αφορμή το ποίημα αυτό σκέφτομαι πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος της ποίησης στη ζωή μου. Είναι ένα καταφύγιο, ένας τόπος όπου μπορώ να σκεφτώ, να προβληματιστώ, να συγκινηθώ, να ονειρευτώ. Ποιήματα, τέλος, όπως αυτό, μου υπενθυμίζουν ότι ακόμα στους φρενήρεις ρυθμούς της καθημερινότητας,

πρέπει πάντα να βρίσκω χώρο και χρόνο για την ποίηση που με βοηθά να διαχειριστώ τις προκλήσεις της ζωής.

Παρατήρηση: ως κειμενικός δείκτης θα μπορούσε να αναφερθεί ο τελευταίος στίχος του ποιήματος.

Δ1.

1. Επικοινωνιακό πλαίσιο και κειμενικό είδος: Άρθρο σε σχολικό ιστολόγιο

Τίτλος : Νέοι και βιβλίο

ή
Αναζητώντας...τα βιβλία

Πρόλογος :

- ✚ Σε μια εποχή γοργών αλλαγών και ανατροπών ο άνθρωπος ψάχνει πνευματικά και ψυχικά στηρίγματα.
- ✚ Το βιβλίο υπηρετεί αυτόν τον ρόλο.
- ✚ Στο πρόσφατο χρονικό διάστημα του περιορισμού λόγω της πανδημίας επανεξέτασα τη σχέση μου με τα βιβλία.

Α' ζητούμενο: Ποια είναι η σχέση σας με την ανάγνωση βιβλίων;

- ✚ Η απάντηση μπορεί να είναι καταφατική, μπορεί να είναι και αρνητική.

Θετική σχέση:

- ✚ Τα βιβλία είναι κομμάτι της καθημερινότητας μου, είναι «τρόπος ζωής».
- ✚ Διαβάζω σε όλες τις περιόδους της ζωής από τα εφηβικά χρόνια.
- ✚ Η θεματολογία που επιλέγω είναι ποικίλη, χωρίς να διαβάζω μόνο βιβλία που σχετίζονται με τα σχολικά ενδιαφέροντα.
- ✚ Αφοσιώνομαι, χάνω την επαφή με το χρόνο.

Αρνητική σχέση:

- ✚ Σε μια εποχή που κυριαρχεί η τεχνολογία, το βιβλίο «φαντάζει» υποδεέστερο. Επιλέγω τις νέες τεχνολογίες κατά του ελεύθερου χρόνου μου.
- ✚ Οι πολλές δραστηριότητες, το εξετασιοκεντρικό σύστημα δεν μου αφήνουν χρόνο και διάθεση να ασχοληθώ με το εξωσχολικό βιβλίο.

Β' ζητούμενο: Ο ρόλος της ανάγνωσης βιβλίων στη διαχείριση του προσωπικού χρόνου.

- ✚ Αποτελεί έναν γόνιμο τρόπο αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου.
- ✚ Ο αναγνώστης «ταξιδεύει» σε πνευματικά μονοπάτια από τα οποία αντλεί πολύτιμα πνευματικά και ηθικά εφόδια.
- ✚ Ανοίγει τους ορίζοντες του, διαλύει μύθους και στερεότυπα.
- ✚ Ξεφεύγει από τα προβλήματα της καθημερινότητας, ηρεμεί.
- ✚ Έρχεται σε επαφή με τα ανθρωπιστικά ιδεώδη.
- ✚ Όλα αυτά τα βιώνω μέσα από τις διαδρομές που μου δείχνουν τα βιβλία καθώς εμπνέομαι από τους πρωταγωνιστές τους.
- ✚ Το βιβλίο γίνεται φίλος και συμμαχός μου.

Επίλογος:

- ✚ Είναι προφανές πως το βιβλίο είναι τροφή του πνεύματος και βάλαμο για την ψυχή.
- ✚ Θέλω να πιστεύω πως η σχέση μου μαζί του θα παραμείνει διαρκής και στο μέλλον.